

Táknafjarðarhreppur

Valkostagreining

Lokaskýrsla

Róbert Ragnarsson
Gunnar Úlfarsson
Freyja Sigurgeirsdóttir

Um verkefnið

Markmið verkefnisins er að greina styrkleika, veikleika, ógnanir og tækifæri Tálknafjarðarhrepps ef til sameiningar sveitarfélagsins kemur. Í því felst jafnframt að greina sameiningarvalkosti.

Afurð verkefnisins er skýrsla þessi sem lýsir niðurstöðum verkefnisins og auðveldar sveitarstjórn Tálknafjarðarhrepps að meta hvort og þá við hvaða sveitarfélög skuli hefja sameiningarviðræður.

Skipulag

- Vinnustofa I
 - Ráðgjafi kynnti lagaumhverfi og verklag við sameiningar sveitarfélaga. Umræða um algengar áherslur sveitarfélaga í slíkum viðræðum og mögulega sameiningarkosti.
 - Fór fram 31. ágúst
- Vinnustofa II
 - Ráðgjafar leiddu hópinn í vinnu þar sem styrkleikar, veikleikar, ógnanir og tækifæri Tálknafjarðarhrepps voru greind. Á grunni þeirrar greiningar var lagt mat á hvort og þá hvaða sameiningarvalkostir væru fyrir hendi. Niðurstöður voru nýttar til að móta þær spurningar sem unnið var með á íbúafundi.
 - Fór fram 30. september
- Íbúafundur
 - Haldinn var fundur með íbúum þar sem sjónarmiða íbúa var leitað. Ráðgjafar leiddu kynningu og vörpuðu fram spurningum til íbúa. Leitast var við að fá fram hvaða atriði skipta íbúana mestu máli, ef til sameiningarviðræðna kemur.
 - Fór fram 19. október
- Skilafundur
 - Minnisblað með valkostagreiningu kynnt fyrir sveitarstjórn á fundi 23. nóvember.

Stefna stjórnvalda

- Þingsályktun um stefnumótandi áætlun í málefnum sveitarfélaga fyrir árin 2019–2033 og aðgerðaáætlun fyrir árin 2019–2023.
 - Áherslur:
 - aukið bolmagn sveitarfélaga
 - aukið íbúalýðræði
 - aukin stafræn þjónusta og aðkoma íbúa að ákvörðunum
 - bættar starfsaðstæður kjörinna fulltrúa
 - aukið fjárhagslegt sjálfstæði sveitarfélaga
 - jöfnun á þjónustustigi í sveitarfélögum
 - Felur í sér stefnu um að lágmarksviðmið verði sett í lög og stuðningur við sameiningar stóraukinn.

Aðgerðaáætlun 2019-2023

1. Lágmarksíbúafjöldi sveitarfélaga.

Að auka sjálfbærni sveitarfélaga og tryggja getu þeirra til að annast lögbundin verkefni.

2. Fjárhagslegur stuðningur við sameiningar.

Að stórauka stuðning við sameiningu sveitarfélaga.

3. Tekjustofnar sveitarfélaga.

Að styrkja tekjustofna sveitarfélaga og auka fjárhagslega sjálfbærni þeirra.

4. Fjármál og skuldaviðmið.

Að tryggja sjálfbærni fjármála sveitarfélaga og lækkun skuldaviðmiðs sveitarstjórnarlaga fyrir A- og B-hluta reikningsskila sveitarfélaga.

5. Verkaskipting ríkis og sveitarfélaga.

Að móta aðgerðaáætlun um breytingar á verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga.

6. Landshlutasamtök sveitarfélaga og samvinna sveitarfélaga

Að skýra stöðu og hlutverk landshlutasamtaka sveitarfélaga.

7. Samskipti ríkis og sveitarfélaga.

Að gæta að og virða sjálfstjórn sveitarfélaga og rétt þeirra til að ráða málefnum sínum á eigin ábyrgð, svo sem verkefnum og fjárhag.

8. Starfsaðstæður kjörinna fulltrúa.

Að bæta starfsaðstæður kjörinna fulltrúa og gæta að kynjajafnrétti sveitarstjórnarfólks.

9. Lýðræðislegur vettvangur.

Að bæta aðkomu almennings að ákvarðanatöku og stefnumótun á sveitarstjórnarstigi [með stafrænum vettvangi fyrir þátttöku].

10. Stafræn stjórnsýsla sveitarfélaga.

Að bæta aðgengi almennings að þjónustu og stjórnsýslu sveitarfélaga, bæta samskipti og tryggja gott flæði upplýsinga [með stafrænum tæknilausnum].

11. Fjölgun opinberra starfa á landsbyggðinni.

Að auka fjölbreytni í atvinnulífi um allt land og bæta forsendur fyrir jöfn tækifæri sveitarfélaga óháð stærð og staðsetningu til sjálfbærs vaxtar.

Lágmarksíbúafjöldi sveitarfélags

4. gr. sveitarstjórnarlaga

*Í því skyni að auka sjálfbærni sveitarfélaga og tryggja getu þeirra til að annast lögbundin verkefni skal stefna að því að lágmarksíbúafjöldi sveitarfélags sé ekki undir **1.000. (250 íbúar frá 2022)***

Ef íbúafjöldi sveitarfélags er undir 1.000 við almennar sveitarstjórnarkosningar skal sveitarstjórn þess, [..]::

- a. **hefja** formlegar sameiningarviðræður á grundvelli 119. gr. eða*
- b. vinna **álit** um stöðu sveitarfélagsins, getu þess til að sinna lögbundnum verkefnum, sbr. 1. mgr., og um þau tækifæri sem felast í mögulegum kostum sameiningar sveitarfélagsins við annað eða önnur sveitarfélög.*

[..] þar skal m.a. fjallað um fjárhagslega og félagslega þætti sveitarfélagsins, íbúapróun, þjónustu sveitarfélagsins og aðrar samfélagslegar aðstæður.

Verklag við sameiningarviðræður

Formlegar viðræður

- Lögbundið ferli sem endar með kosningum um sameiningartillögu
 - 119. gr. svstjl.
- Sveitarstjórnir þeirra sem eru í viðræðum skipa nefnd sem vinnur að undirbúningi
- Samstarfsnefnd hefur mikið frelsi um verklag við undirbúning
- Mat á kostum og ókostum tillögunnar
- Íbúafundir og samráð
- Jöfnunarsjóði skylt að veita framlög

Óformlegar viðræður

- Könnunarviðræður
- Sveitarstjórnir geta hætt þátttöku
- Mat á kostum og ókostum mismunandi sameiningarvalkosta
- Íbúafundir og samráð
- Möguleiki á stuðningi úr Jöfnunarsjóði

Tímalína og vörður

Við erum hér

Ákvörðun um könnun

- Sveitarstjórnir viðkomandi sveitarfélaga taka ákvörðun um að kanna möguleika á sameiningu.
- Skipuð er samstarfsnefnd um sameiningu sem í sitja a.m.k. tveir fulltrúar hvers sveitarfélags.
- Samstarfsnefnd hefur sjálfstætt umboð að lögum og starfar óháð hlutaðeigandi sveitarstjórnnum.
- Samstarfsnefnd velur formann úr sínum hópi.

Undirbúningur

- Samstarfsnefnd hefur mikið frelsi um það hvernig hún hagar störfum sínum.
- Áhrif sameiningar eru greind og dregin upp mynd af því hvernig sameinað sveitarfélag gæti litið út.
- Samstarfsnefnd leitar eftir sjónarmiðum og hugmyndum íbúa, starfsmanna og annarra hagsmunaaðila við undirbúning tillögunnar.
- Mótuð er tillaga að framtíðarsýn og áherslum fyrir sameinað sveitarfélag.
- Vinnan er fjármögnuð með framlagi úr JS

Kynning á tillögu og forsendum

- Tillagan og helstu forsendur hennar eru kynntar íbúum með a.m.k. tveggja mánaða fyrirvara.
- Kynntar eru niðurstöður samstarfsnefndar varðandi skipulag stjórnsýslu, fjármál, starfsmannamál o.fl.

Kosningar

- Kosningar fara fram í hverju sveitarfélagi fyrir sig samkvæmt lögum um kosningar.
- Kosningarétt eiga:
 - íbúar sveitarfélaganna sem náð hafa 18 ára aldri á kjördag og eru norrænir ríkisborgarar
 - aðrir erlendir ríkisborgarar sem átt hafa lögheimili hér á landi í þrjú ár samfelld fyrir kjördag
- Hægt er að kjósa utan kjörstaðar eins og við aðrar kosningar.
- Kosningin er bindandi.
- Kjörstjórnir sveitarfélaganna sjá um framkvæmd kosningar og talningu atkvæða.

Innleiðing breytinga

- Ef sameining er samþykkt skipa sveitarstjórnirnar stjórn til undirbúnings nýs sveitarfélags.
- Hlutverk undirbúningsstjórnar:
 - Semur samþykkt um stjórn og fundarsköp hinnar nýju sveitarstjórnar.
 - Tekur ákvarðanir um fjárhagsmálefni hins nýja sveitarfélags. Ákvarðanir eru staðfestar af sveitarstjórnarráðuneyti.
 - Hefur vinnu við að endurskoða og samræma reglur.
 - Gerir tillögu til ráðuneytis um fyrirkomulag kosninga til sveitarstjórnar og gildistöku sameiningar.

Gildistaka og nýtt sveitarfélag

- Ný sveitarstjórn tekur við stjórn nýs sveitarfélags 15 dögum eftir kjördag.
- Fyrstu verkefni eru:
 - Að samþykkja nýjar reglur og gjaldskrár.
 - Að velja nafn á sveitarfélagið í samráði við íbúa. Samráðið getur farið fram að frumkvæði undirbúningsstjórnar.
- Sveitarstjórn hefur fullt vald í málefnum nýs sveitarfélags.

Stöðugreining Tálknafjarðarhrepps

Stöðugreiningin er unnin á grunni fyrirbyggjandi ársreikninga, lykiltalna Sambands íslenskra sveitarfélaga og sóknaráætlunar Vestfjarða.

Stjórnsýsla

- Starfsmenn sem sinna stjórnsýslu og miðlægri þjónustu við íbúa hjá sveitarfélaginu eru:
 - sveitarstjóri
 - skrifstofustjóri
- Starfsmenn sameiginlegir með Vesturbyggð eru:
 - félagsmálastjóri
 - íþróttar- og tómstundafulltrúi
 - slökkviliðsstjóri
- Bókhaldi er sinnt í verktöku.
- Í sveitarstjórn Tálknafjarðarhrepps sitja fimm fulltrúar.
- Fastanefndir eru þrjár og sitja þrír fulltrúar í hverri nefnd:
 - atvinnu- og hafnarnefnd
 - byggingar-, skipulags- og umhverfisnefnd
 - fræðslu, menningar-, íþróttar- og æskulýðsnefnd

Yfirlit yfir samstarfsverkefni

- Tálknafjarðarhreppur er aðili að eftirfarandi samstarfssamningum samkvæmt upplýsingum frá samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytinu:
 1. Byggðasamlag Vestfjarða um málefni fatlaðs fólks, BsVest.
 2. Samningur um Náttúrustofu Vestfjarða.
 3. Skipulagsskrá Starfsendurhæfingar Vestfjarða.
 4. Samþykktir fyrir Vestfjarðastofu ses.
 5. Samningur um menningarmál.
 6. Félagsþjónusta og barnavernd fyrir suðurfirðir Vestfjarða
 7. Íþrótt- og tómstundafulltrúi Tálknafjarðar, Vesturbyggðar og Héraðssambandsins Hrafna-Flóka.
 8. Fjallskilanefnd
 9. Slökkvilið
 10. Samningur um almenningssamgöngur
 11. Sameiginlegt útboð um sorpþjónustu

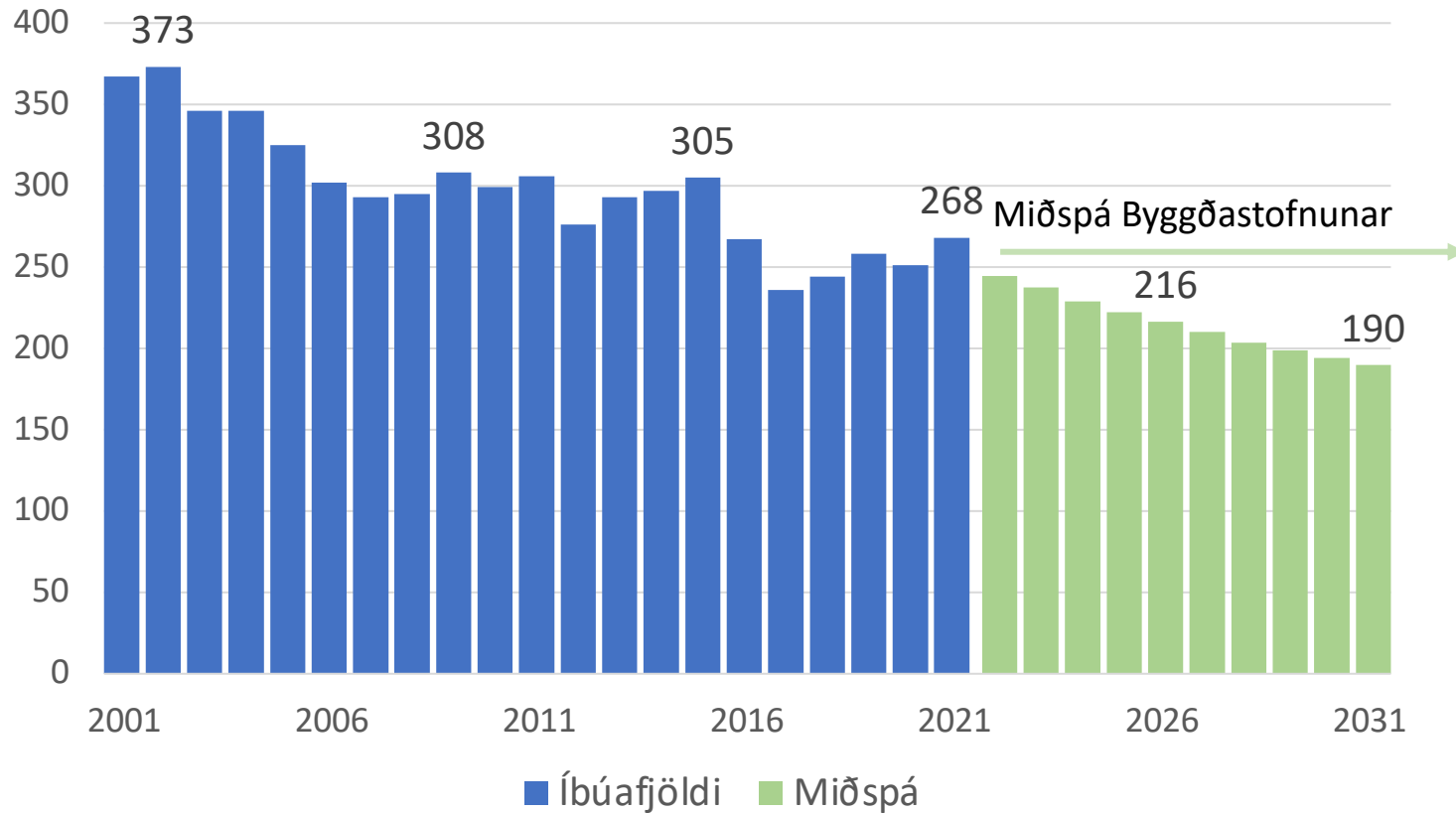
Lögskyld áætlanagerð og verkefni

- Sveitarfélög hafa mikið frelsi til að ráða málefnum sínum sjálf. Löggjafinn setur þó ákveðnar kröfur á sveitarfélögin þegar kemur að ýmiss konar stefnumörkun og reglusetningu sem þeim er skylt að sinna, m.a. í því skyni að tryggja réttaröryggi og jafnrétti íbúa sveitarfélaganna.
- Í töflunni má, í dæmaskyni, finna verkefni og stefnumarkandi áætlanir sem sveitarfélögum er skylt að sinna samkvæmt lögum.
- Byggt er á gögnum sem birt eru á vefsíðu sveitarfélaganna eða eftirlitsaðila

Lögskyld verkefni og áætlanagerð	Táknafjörður
Samþykkt um stjórn og fundarsköp	Já
Aðalskipulag í gildi	Í vinnslu
Húsnæðisáætlun í gildi	Já
Jafnlaunavottun	Nei
Loftlagsstefna	Nei
Grunnskólastefna í gildi	Já
Leikskólastefna í gildi	Já
Siðareglur birtar	Já
Staðfesting ársreiknings	Já
Fjárhagsáætlun samþykkt	Já
Reglur um fjárhagsaðstoð	Ekki birtar
Reglur um sérstakan húsnæðisstuðning	Já

Lýðfræði

Íbúafjöldi í Tálknafjarðarhreppi 2001-2031

Heimild: Byggðastofnun, Hagstofa Íslands

- Íbúafjöldi í Tálknafjarðarhreppi var 268 í ársbyrjun 2021.
- Frá árinu 2017 hefur íbúum fjölgað um 32.
- Miðspá Byggðastofnunar gerir ráð fyrir því að íbúum í sveitarfélaginu muni fækka á næstu árum.
 - Árið 2021 voru íbúar þó fleiri en gert var ráð fyrir í miðspánni.

Lýðfræði

Sveitarfélög	Veikleiki ef	Tálknafjarðarhreppur
Mannfjöldi		
Fæðingartíðni	Undir 10,5	11,2
Dánartíðni	Yfir 8,9	11,2
Aðfluttir umfram brottflutta	<0	-7
Hlutfall 0-14 ára	Undir 17,3%	17,5%
Hlutfall 15-24 ára	Undir 12,0%	16,0%
Hlutfall 25-54 ára	Undir 39,1%	44,4%
Hlutfall 55-64 ára	Yfir 12%	12,3%
Hlutfall 65 +	Yfir 19,5%	9,7%
Konur - Karlar	Færri konur en karlar	-18
Konur á móti 100 körlum (15-64 ára)	Færri en 93	91,2
Lýðfræðilegir veikleikar		5

Heimild: Byggðastofnun

- Lýðfræðilegir veikleikar byggja á aðferðarfræði Nodregio (e. Demography vulnerability index).
- Um er að ræða einkunn sem byggir á 10 mælikvörðum yfir lýðfræðilega veikleika sveitarfélags, s.s. aldurssamsetningu, fæðingar- og dánartíðni.
- Gefur til kynna hvernig lýðfræðileg samsetning sveitarfélags ætti að vera til að tryggja góða aldursamsetningu til lengri tíma
- Einn af mælikvörðum til að mæla hvort sveitarfélag sé öflugur og sjálfbær vettvangur lýðræðislegrar starfsemi skv. þingsályktunartillögu um stefnumótandi áætlun í málefnum sveitarfélaga fyrir árin 2019-2033 og aðgerðaráætlun fyrir árin 2019-2023.
- Tálknafjarðarhreppur hefur fimm lýðfræðilega veikleika.

Sóknaráætlun Vestfjarða

- Sóknaráætlun Vestfjarða 2020-2024 er stefnumótandi, sértæk byggðaáætlun fyrir Vestfirði sem felur í sér stöðumat, framtíðarsýn, markmið og aðgerðir. Í henni er falin sýn íbúa svæðisins á það hvernig Vestfirðir eigi að þróast næstu ár.
- Unnið var út frá fjórum málaflokkum; atvinna og nýsköpun, samfélag, umhverfi og skipulag og menning.
- Í hverjum málaflokki var unnin SVÓT greining auk áherslna og mælanlegrar markmiða sem tengd eru heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna og forgangsmarkmiðum ríkisstjórnarinnar.
- Meginmarkmið málaflokka:
 - **Atvinna og nýsköpun:** Fjölga fyrirtækjum, störfum og vel menntuðu starfsfólki og auka þannig verðmætasköpun í landshlutanum.
 - **Samfélag:** Hækka menntunarstig með aðgengi að hágæða menntun, auka velferð, bæta lýðheilsu og efla þannig mannauð og atvinnulíf.
 - **Umhverfi og skipulag:** Auka umhverfisvitund íbúa, sveitarfélaga og fyrirtækja, bæta aðgengi að sjálfbærum lausnum og draga úr sóun.
 - **Menning:** Á Vestfjörðum blómstri menning sem studd er af öflugum fyrirtækjum og sveitarfélögum. Þar sé auðugt listalíf, viðburðir og framúrskarandi aðstaða til útiveru.
- Í áætluninni koma einnig fram ýmis verkefni og tækifæri sem hægt er að sækja á Vestfjörðum.

SVÓT greining Tálknafjarðarhrepps

SVÓT greining fór fram á vinnustofu með kjörnum fulltrúum og starfsfólki Tálknafjarðarhrepps 30. september sl.

Verkefnið var að greina styrkleika, veikleika, ógnanir og tækifæri sveitarfélagsins ef til sameiningar þess kemur.

Þátttakendur voru einnig beðnir um að tilgreina atriði sem Tálknafjarðarhreppur ætti að leggja áherslu á, komi til sameiningarviðræðna.

Styrkleikar Tálknafjarðarhrepps

- Góðir grunn- og leikskólar
- Gott framboð af íþróttastarfi fyrir alla
 - Vel búið íþróttahús og sundlaug
- Aðgangur að heitu vatni
- Mikið framboð af byggingarlóðum
 - Tækifæri til uppbyggingar
- Fjölbreytt náttúra til útivistar
- Samheldið samfélag
- Stuttar boðleiðir
 - Stjórnsýslan getur brugðist skjótt við
- Lausnamiðuð hugsun

Veikleikar Tálknafjarðarhrepps

- Fáir íbúar gefa tækifæri á sér til þátttöku
- Viðkvæmur rekstur
- Skortur á fjármagni
- Fjárfestingar- og viðhaldspörf
 - Gatnakerfið, gangstéttir og höfnin
- Fámennt og einhæft atvinnulíf
- Getur reynst flókið fyrir sveitarfélagið að takast á við ný og flókin verkefni
- Fá opinber störf
- Nándin í samfélaginu
- Íbúðaskortur
- Ekki nægileg afþreying fyrir ungmenni

Ógnanir Tálknafjarðarhrepps

- Stór fyrirtæki hætti starfsemi
 - Eldisfyrirtækin
 - Aðstæður í sjó breytist til hins verra
- Áróður gegn laxeldi
- Einhæft atvinnulíf
 - Skortur á fjölbreytni og nýsköpun
 - Skortur á störfum fyrir háskólamenntaða
 - Fólk kemur í tímabundin störf og myndar ekki tengsl við samfélagið
- Aldurssamsetning
- Ungu fólkið flytji frá sveitarfélaginu
- Ekki nægileg fjölgun barna
- Íþyngjandi reglugerðir hins opinbera
- Lítið framboð af húsnæði
- Náttúruvá
- Mönnun nefnda

Tækifæri Tálknafjarðarhrepps

- Betri samgöngur innan sveitarfélagsins og á milli staða
 - Jarðgöng
- Ljósleiðaravæðing og þátttaka í stafrænni þróun
- Fjölbreyttara atvinnulíf
 - Fjölga opinberum störfum
 - Efla ferðaþjónustu
 - Auka við störf háskólamenntaðra
 - Uppbygging í tengslum við skógrækt
- Styrkja starfsemi fiskeldis
 - Frekari vinnsla afurða
- Frumkvöðlasetur og styrkja við nýsköpun
- Tryggja aðstæður sem laðar að ungt fólk
- Hjúkrunarheimili eða þjónustuíbúðir
- Auka framboð á íbúðum
- Virkjanir og heita vatnið

Áhersluatriði í sameiningarviðræðum

- Halda í grunn- og leikskóla
- Framhaldsskóli án fjarkennslu
- Stærri og betri samfélag
- Auka við og bæta þjónustu
 - Halda skólum, íþróttahúsi og hafnarmálum á hverjum stað
 - Bæta heilbrigðisþjónustu
- Bættar samgöngur og endurnýjun gatna á Tálknafirði
- Gatnakerfi og fráveitu verði komið í fullnægjandi ástand
- Jarðgöng undir Hálfmán og Mikladal
- Uppbygging og fjárfesting í innviðum
- Fjölga störfum innan sveitarfélagsins
- Háhraðanettenging
- Álögur á íbúa mega ekki hækka
- Dreifing stjórnsýslu í sameinuðu sveitarfélagi
- Öflugri stjórnsýsla
- Heimastjórnir eða hverfisráð innan hvers bæjarfélags

Fjárhagsgreining

Fjárhagsstaða sveitarfélagsins greind m.a. með hliðsjón af fjárhagslegum viðmiðum sveitarstjórnлага nr. 138/2011 og reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012.

Fjárhagsleg viðmið sveitarfélaga

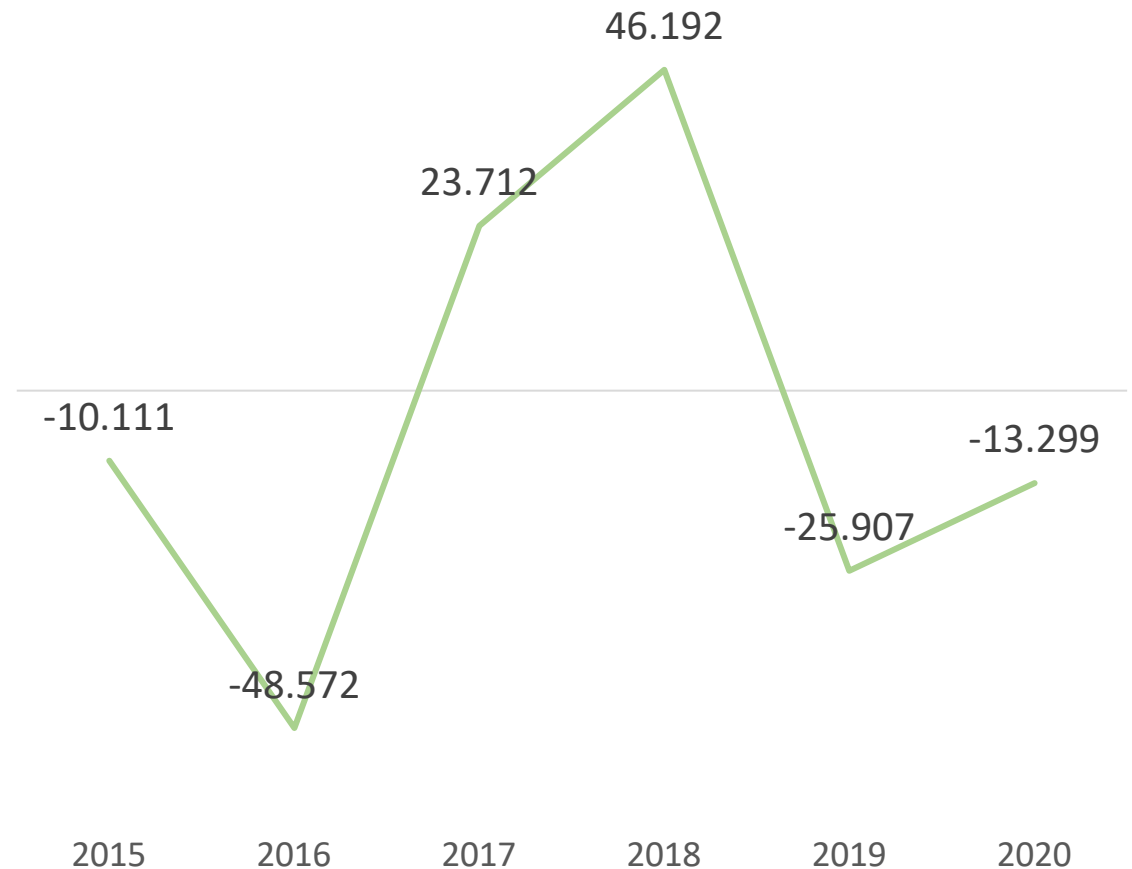
- Reglugerð um fjárhagsleg viðmið voru sett í þeim tilgangi að setja skýr viðmið um rekstur og fjárhagstöðu sveitarfélaga og tryggja virkt eftirlit skv. sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011.
- Vegna heimsfaraldurs hafa fjárhagslegu viðmiðin verið tekin úr gildi til ársins 2025.
- Viðmiðin eru þrjú talsins.

1. Meginregla um ábyrga fjármálastjórnun
2. Jafnvægisregla
3. Skuldaregla

Meginreglan

- Sveitarstjórn ber að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum.
- Við könnum meginregluna út frá **veltufé frá rekstri að frádregnum afborgunum langtímaskulda**.
- Af síðustu sex árum hefur þessi kennitala hjá Tálknafjarðarhreppi verið neikvæð í fjögur ár.
 - Árin 2017 og 2018 var kennitalan jákvæð.

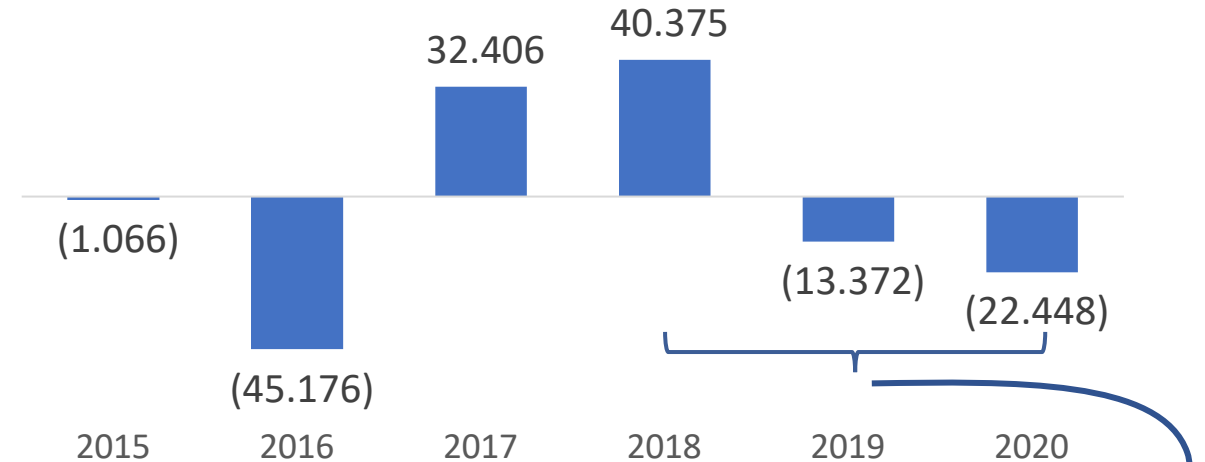
Veltufé frá rekstri að frádregnum afborgunum langtímalána í þús. kr.

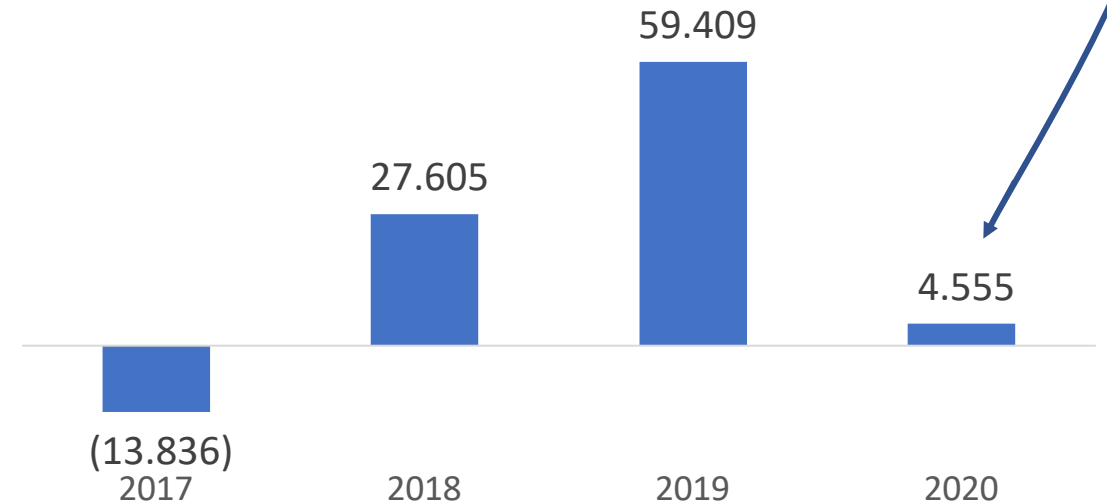
Rekstrarniðurstaða í þús. kr.

Jafnvægisreglan

- Sveitarstjórn ber að sjá til þess að samanlögð heildarútgjöld til rekstrar vegna A- og B-hluta í reikningsskilum séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærri en sem nemur samanlögðum reglulegum tekjum.
 - Jafnvægisreglan er því samtala rekstrarniðurstöðu til þriggja ára.
- Tálknafjarðarhreppur hefur staðist jafnvægisreglu frá árinu 2018.

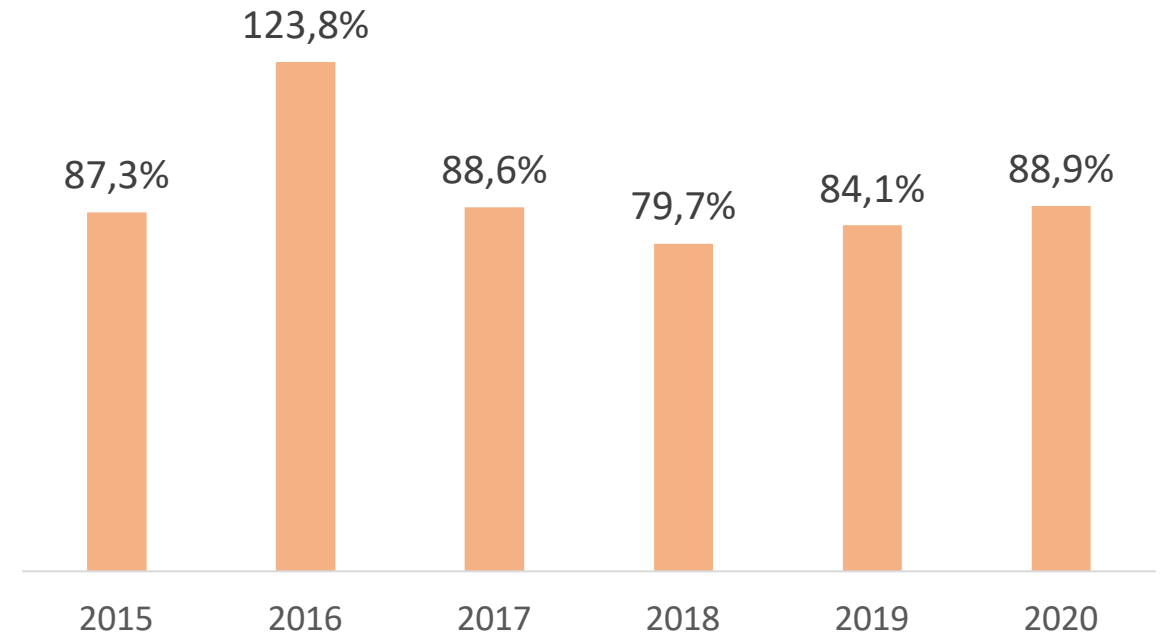
Jafnvægisregla í þús. kr.

Skuldareglan

- Sveitarstjórn ber að sjá til þess að heildarskuldir og skuldbindingar A- og B-hluta í reikningsskilum séu ekki hærri en nemur 150% af reglulegum tekjum.
- Skuldahlutfall Tálknafjarðarhrepps er vel innan skuldareglu.

Skuldahlutfall

Sameiningarframlög Tálknafjarðarhrepps

- Samkvæmt tillögu ráðherra myndu sameiningarframlög til Tálknafjarðarhrepps vera 163 m.kr. miðað við ársreikning ársins 2020.
- Fjárhæð heildarframlaga ræðst af þeim sveitarfélögum sem sameinast og tekur mið af árinu fyrir gildistöku sameiningar.
- Áhrif á tekju- og útgjaldajöfnunarframlög verða metin þegar endanlegir valkostir liggja fyrir.

	Framlög
Fast framlag	100
Skuldajöfnunarframlag	49
Byggðaframlag	14
Samtals	163

Valkostagreining

Á vinnustofu I voru bornir fram níu valkostir um sameiningu.

Á fundi verkefnishóps var valkostum fækkað niður í fimm og þeir kynntir íbúum á íbúafundi.

Fjárhagsleg viðmið	2019	2020
--------------------	------	------

Skuldareglan	129,3%	139,2%
Jafnvægisreglan (m. kr.)	420.315	-383.852
Meginreglan (m. kr.)	236.186	-543.662

	Vegalengdir í km	Íbúafjöldi	Samtals framlög
--	------------------	------------	-----------------

Árneshreppur	330 km	42	119
Bolungarvíkurkaupstaður	147 km	958	522
Ísafjarðarbær	132 km	3.794	612
Kaldrananeshreppur	264 km	110	102
Reykhólahreppur	206 km	236	169
Strandabyggð	208 km	435	316
Súðavíkurhreppur	148 km	201	102
Tálknafjarðarhreppur	-	268	163
Vesturbyggð	18 km	1.064	530
Sameinað		7.108	2.635

- Sameinað sveitarfélag stæðist skuldareglu en stæðist ekki önnur viðmið árið 2020.
 - Árið 2019 stóðst sveitarfélagið öll viðmið.
- Íbúafjöldi myndi ná íbúalágmarki sveitarstjórnarlaga fyrir 2026.
- Framlög vegna sameiningar væru 2.635 m. kr.
- Hefð fyrir samstarfi milli sveitarfélaganna.

Fjárhagsleg viðmið	2019	2020
--------------------	------	------

Skuldareglan	121,5%	124,3%
Jafnvægisreglan (m. kr.)	9.183	-71.265
Meginreglan (m. kr.)	-38.728	-106.407

	Vegalengdir í km	Íbúafjöldi	Samtals framlög
Vesturbyggð	18 km	1.064	530
Tálknafjarðarhreppur	-	268	163
Sameinað		1.332	693

- Sameinað sveitarfélag stæðist skuldareglu en stæðist ekki önnur viðmið árið 2020.
 - Árið 2019 stóðst sveitarfélagið önnur viðmið en meginreglu.
- Íbúafjöldi myndi ná íbúalágmarki sveitarstjórnarlaga fyrir 2026.
- Framlög vegna sameiningar væru 693 m. kr.
- Mikil hefð fyrir samstarfi milli sveitarfélaganna.

Vesturbyggð & Reykhólahreppur

Fjárhagsleg viðmið	2019	2020
Skuldareglan	103,7%	100,6%
Jafnvægisreglan (m. kr.)	6.371	-115.227
Meginreglan (m. kr.)	-77.222	-63.538

	Vegalengdir í km	Íbúafjöldi	Samtals framlög
Vesturbyggð	18 km	1.064	530
Reykhólahreppur	206 km	236	169
Tálknafjarðarhreppur	-	268	163
Sameinað		1.568	862

- Sameinað sveitarfélag stæðist skuldareglu en stæðist ekki önnur viðmið árið 2020.
 - Árið 2019 stóðst sveitarfélagið önnur viðmið en meginreglu.
- Íbúafjöldi myndi ná íbúalágmarki sveitarstjórnarlaga fyrir 2026.
- Framlög vegna sameiningar væru 862 m. kr.
- Hefð fyrir samstarfi milli sveitarfélaganna.

Reykhólahreppur, Súðavíkurhreppur, Bolungarvíkurkaupstaður & Strandabyggð

Fjárhagsleg viðmið	2019	2020
--------------------	------	------

Skuldareglan	106,4%	107,4%
Jafnvægisreglan (m. kr.)	199.332	-38.449
Meginreglan (m. kr.)	-104.586	-101.598

	Vegalengdir í km	Íbúafjöldi	Samtals framlög
--	------------------	------------	-----------------

Reykhólahreppur	206 km	236	169
Súðavíkurhreppur	148 km	201	102
Bolungarvíkur- kaupstaður	147 km	958	522
Strandabyggð	208 km	435	316
Tálknafjarðarhreppur	-	268	163
Sameinað		2.098	1.272

- Sameinað sveitarfélag stæðist skuldareglu en stæðist ekki önnur viðmið árið 2020.
 - Árið 2019 stóðst sveitarfélagið önnur viðmið en meginreglu.
- Íbúafjöldi myndi ná íbúalágmarki sveitarstjórnarlaga fyrir 2026.
- Framlög vegna sameiningar væru 1.272 m. kr.
- Hefð fyrir samstarfi milli sveitarfélaganna ásamt öðrum sveitarfélögum á Vestfjörðum.

Vesturbyggð, Reykhólahreppur, Dalabyggð, Helgafellssveit, Stykkishólmur & Grundarfjarðarbær

Fjárhagsleg viðmið	2019	2020
--------------------	------	------

Skuldareglan	113,4%	116,5%
Jafnvægisreglan (m. kr.)	396.337	202.695
Meginreglan (m. kr.)	75.593	-251.578

	Vegalengdir í km	Íbúafjöldi	Samtals framlög
--	------------------	------------	-----------------

Vesturbyggð	18 km	1.064	530
Reykhólahreppur	206 km	236	169
Dalabyggð	253 km	620	237
Helgafellssveit	135 / 335 km	66	100
Stykkishólmur	129 / 339 km	1.196	519
Grundarfjarðarbær	167 / 358	862	586
Tálknafjarðahreppur	-	268	163
Sameinað		3.451	2.305

- Sameinað sveitarfélag stæðist skuldareglu og jafnvægisreglu árið 2020.
 - Árið 2019 stóðst sveitarfélagið öll viðmið.
- Íbúafjöldi myndi ná íbúalágmarki sveitarstjórnarlaga fyrir 2026.
- Framlög vegna sameiningar væru 2.305 m. kr.
- Hefð fyrir samstarfi sveitarfélaganna á Vestfjörðum og að hluta við Dalabyggð.

Vestfirðir án Ísafjarðarbæjar

Fjárhagsleg viðmið	2019	2020
Skuldareglan	110,2%	111,5%
Jafnvægisreglan (m. kr.)	172.839	-58.017
Meginreglan (m. kr.)	-100.593	-167.837

	Vegalengdir í km	Íbúafjöldi	Samtals framlög
Árneshreppur	330 km	42	119
Bolungarvíkurkaupstaður	147 km	958	522
Kaldrananeshreppur	264 km	110	102
Reykhólahreppur	206 km	236	169
Strandabyggð	208 km	435	316
Súðavíkurhreppur	148 km	201	102
Tálknafjarðarhreppur	-	268	163
Vesturbyggð	18 km	1.064	530
Sameinað		3.314	2.023

- Sameinað sveitarfélag stæðist skuldareglu en stæðist ekki önnur viðmið árið 2020.
 - Árið 2019 stóðst sveitarfélagið skuldareglu og jafnvægisreglu.
- Íbúafjöldi myndi ná íbúalágmarki sveitarstjórnarlaga fyrir 2026.
- Framlög vegna sameiningar væru 2.023 m. kr.
- Hefð fyrir samstarfi milli sveitarfélaganna.

Lýðfræðilegir veikleikar

Sveitarfélög	Veikleiki ef	Vestfirðir	Vesturbyggð	Bolungarvík, Strandabyggð, Reykholahreppur, Súðavík	Vesturbyggð, Reykholahreppur	Vesturbyggð, Reykhólar, Dalabyggð, Helgafellssveit, Stykkishólmur, Grundarfjörður	Vestfirðir án Ísafjarðar
Mannfjöldi							
Fæðingartíðni	Undir 10,5	11,3	13,5	11,0	12,8%	12,7	11,8
Dánartíðni	Yfir 8,9	7,5	9,0	7,1	9,6	9,8	7,5
Aðfluttir umfram brottflutta	<0	26	10	3	15	-11	29
Hlutfall 0-14 ára	Undir 17,3%	17,7%	18,2%	17,6%	18,4%	18,0%	17,3%
Hlutfall 15-24 ára	Undir 12,0%	12,9%	13,4%	13,3%	13,3%	13,2%	13,1%
Hlutfall 25-54 ára	Undir 39,1%	38,3%	43,0%	35,8%	40,9%	39,6%	37,7%
Hlutfall 55-64 ára	Yfir 12%	14,3%	12,4%	15,6%	13,0%	13,7%	14,7%
Hlutfall 65 +	Yfir 19,5%	16,8%	13,0%	17,6%	14,4%	15,6%	17,2%
Konur - Karlar	Færri konur en karlar	-302	-108	-124	-106	-271	-222
Konur á móti 100 körlum (15-64 ára)	Færri en 93	90,6	78,9	93,2	80,3	91,0	87,0
Lýðfræðilegir veikleikar		4	4	3	4	5	4

Heimild: Byggðastofnun.

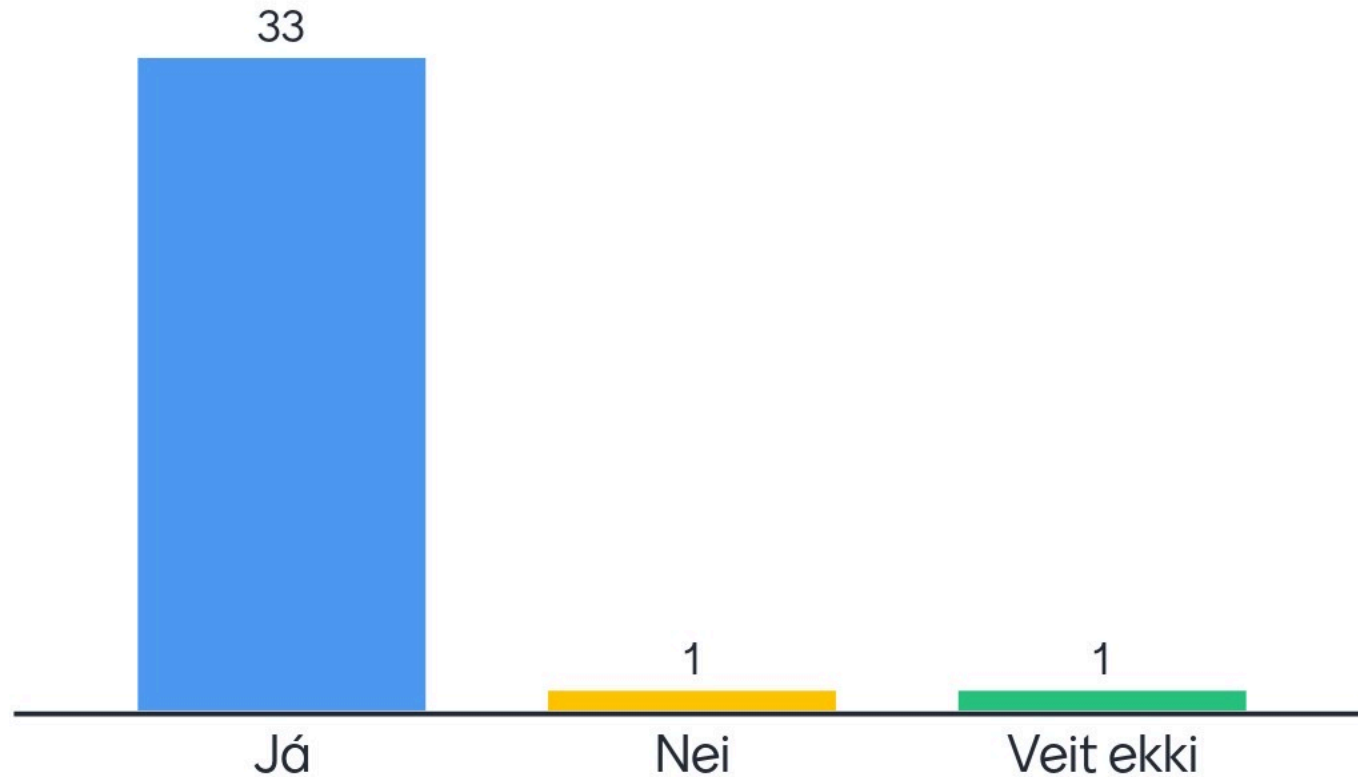
Niðurstöður frá íbúafundi

Á íbúafundi sem fór fram 19. október voru þátttakendur beðnir um að svara eftirfarandi spurningum:

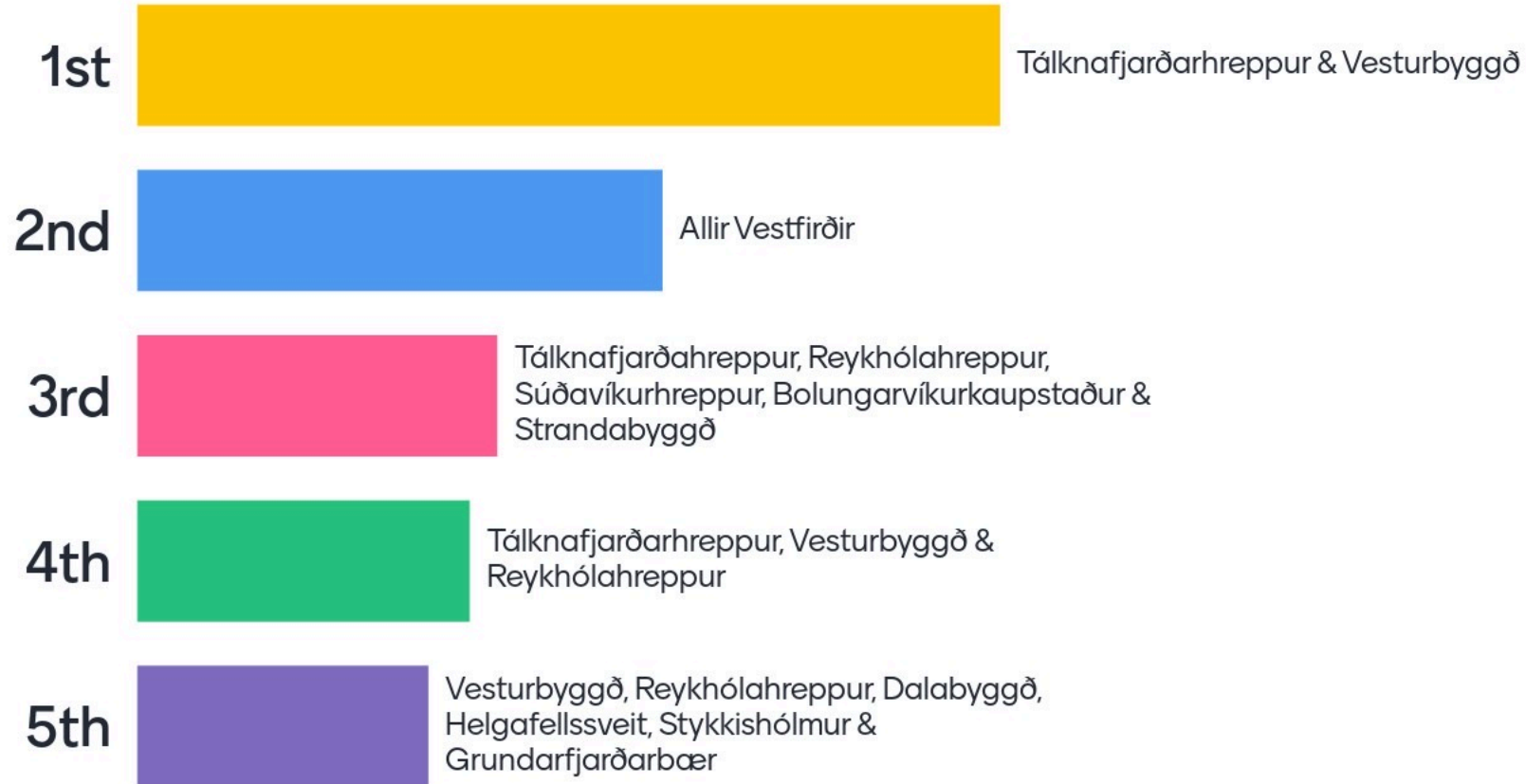
1. Ætti Tálknafjarðarhreppur að hefja sameiningarviðræður?
2. Hvaða valkostir ættu að vera í forgangi?
3. Hver ættu að vera áhersluatriði Tálknafjarðarhrepps í viðræðum?

Þátttakendur voru 40 talsins. Íbúar í Tálknafjarðahreppi voru 36 en íbúar í öðrum sveitarfélögum voru fjórir.

Ætti Tálknafjarðarhreppur að hefja sameiningarviðræður?

Hvaða valkostir ættu að vera í forgangi?

Áhersluatriði í sameiningarviðræðum

- Endurbæta innviði sveitarfélagsins
 - Gatnagerðar- og fráveitumál
 - Höfnin
- Bættar samgöngur innan sveitarfélagsins
 - Jarðgöng á milli byggðakjarna
 - Göng undir Miðvörðuheiði
- Bætt þjónusta innan sveitarfélagsins
 - Halda íþróttahúsi opnu og öflugu
 - Þjónusta við aldraða
 - Aðgengi að heilbrigðisþjónustu
- Atvinnumál
 - Fiskeldi
 - Framlög fiskeldisjóða renni óskipt til sveitarfélaga
 - Halda höfninni og atvinnusvæðinu
 - Bæta atvinnuöryggi
 - Nýsköpun
- Halda í grunn- og leikskóla í heimabyggð
 - Tryggja öflugan skóla
- Tryggja áhrif íbúa á nærsvæðinu með heimastjórnnum
 - Skipulagsvald yfir strandsvæði
- Aukin afþreying í firðinum

Samantekt

Samantekt stöðugreiningar

- Tálknafjarðarhreppur er aðili að 11 samstarfssamningum.
 - Samningarnir eru flestir við Vesturbyggð og önnur sveitarfélög á Vestfjörðum.
- Íbúum hefur farið fjölgandi síðustu fimm ár en Byggðastofnun spáir að íbúum muni fækka á næstu árum.
 - Íbúar voru fleiri í ársbyrjun 2021 en spáin gerði ráð fyrir.
 - Sveitarfélagið skal leitast leiða til að sporna við því að spáin rætist.
- Í upphafi árs 2021 eru lýðfræðilegir veikleikar sveitarfélagsins fimm af tíu samkvæmt upplýsingum frá Byggðastofnun.
- Í greiningunni hér á undan má finna SVÓT greiningu og áhersluatriði í sameiningarviðræðum sem skal hafa í huga þegar haldið er í sameiningarviðræður.
- Fjárhagur sveitarfélagsins er viðkvæmur og áhrif heimsfaraldurs hefur sett strik í reikninginn.
 - Sveitarfélagið stóðst tvö af þremur fjárhagslegum viðmiðum árið 2020.

Samantekt stöðugreiningar

- Verkefnishópurinn lagði mat á mismunandi valkosti og ákvað að kynna fimm valkosti á íbúafundi.
- Í valkostagreiningu var m.a. litið til:
 - fjárhagsviðmiða
 - lýðfræðilegra eiginleika
 - íbúafjöldamarks
 - fjarlægða á milli byggðakjarna sveitarfélaga
 - sameiningarframlaga
 - samstarfs milli sveitarfélaga
- Meirihluti þátttakenda á íbúafundi vilja að Tálknafjarðarhreppur hefji sameiningarviðræður.
 - Sá valkostur sem meirihluti þátttakenda vill að verði fyrir valinu er Vesturbyggð.
 - Vísbendingar eru um að stærri sameining komi einnig til greina.
- Það er þó í höndum sveitarstjórnar að taka ákvörðun um hvort Tálknafjarðarhreppur leitist eftir formlegum sameiningarviðræðum og þá við hvaða sveitarfélag/sveitarfélög.
- Tálknafjarðarhreppur uppfyllir ákvæði um íbúalágmark árið 2022, en að óbreyttu uppfyllir sveitarfélagið ekki 1.000 íbúamarkið árið 2026.

RR RÁÐGJÖF

Skipholt 25
105 Reykjavík
rrradgjof.is
robert@rrradgjof.is
649-5535

- **Róbert Ragnarsson, framkvæmdastjóri** er með meistaraþróf í stjórnmálafræði frá Háskóla Íslands, en varði tveimur árum við nám í Háskólanum í Árósum.

- **Freyja Sigurgeirsdóttir, ráðgjafi** er með meistaraþróf í lögfræði frá Háskóla Íslands.

- **Gunnar Úlfarsson, ráðgjafi** er með meistaraþróf í hagfræði og fjármálum frá St Andrews háskóla í Skotlandi.